Raadsvoorstel

Aan de raad van de gemeente Sliedrecht

Zaaknummer: 2021-0032915	Sliedrecht, 23 maart 2021
Portefeuillehouder: Piet Vat	
Afdoening motie en/of toezegging: **Is hiermee een motie afgedaan?** n.v.t. **Is hiermee een toezegging afgedaan?** n.v.t.	

Onderwerp
Economische Visie 2021-2030

Beslispunten

1. De Economische Visie 2021-2030 vast te stellen.

Samenvatting
Samen met de ondernemers van Sliedrecht heeft het college een nieuwe Economische Visie 2021-2030 opgesteld. Het resultaat is bijgevoegd. De raad wordt voorgesteld deze visie vast te stellen.

Inleiding
Ondernemers zijn van cruciaal belang voor de Sliedrechtse samenleving. Als Sliedrechters brengen zij de ondernemende mentaliteit tot uitdrukking, bieden werk aan dorpsgenoten, produceren goederen en diensten voor inwoners en afnemers van buiten, dragen bij aan het verenigingsleven en maatschappelijke activiteiten en geven Sliedrecht zo mede vorm. De gemeente wil daarbij niet slechts de partij zijn die milieunormen stelt en belasting heft, maar ook een partner die - aanvullend op de eigen rol van ondernemers - faciliteert bij het economisch welvaren van de Sliedrechtse individuele bedrijven en de Sliedrechtse bedrijvigheid als geheel. Dit vraagt evenwel om duidelijkheid en keuzes. De nu voorliggende Economische Visie 2021-2030, die met en mede op verzoek van de ondernemers is opgesteld, voorziet hierin en biedt daarmee een handvat voor het economisch beleid van de gemeente.

De Economische Visie geeft met bovengenoemde ook nadere invulling en omlijsting van derde kernopgave uit Kadernota 2021 onder de noemer "Koers 2030: Groei en ontwikkeling", "Werk maken van een ondernemend en betrokken Sliedrecht" en de eerste uitwerking daarvan in Programma 2, onderdeel economie, van de Begroting 2021.

Beoogd effect
Vaststelling van de Economische Visie 2021-2030 als beleidskader voor het economisch beleid voor Sliedrecht.

Argumenten
1. De Economische Visie is opgesteld met en mede op verzoek van de ondernemers.

Een visie zelf levert geen banen, producten of diensten op. Daarom is het college het voornemen om een nieuwe Economische Visie op te stellen ook pas verder gaan uitwerken toen heel concreet bleek dat dit een behoefte was die gedeeld werd door de ondernemers. Ondernemers gaven expliciet aan behoefte te hebben aan een duidelijk kader, een duidelijke economische koers, voor de middellange termijn. Nog los van de inhoud van die koers. Daar zijn ondernemers en college samen mee aan de slag gegaan en dat beoogt deze visie te bieden. Dit betekent ook dat de visie een zeker abstractieniveau bevat: nadrukkelijke wens vanuit de ondernemers was om een gemeentelijke visie te krijgen die niet na een paar jaar gedateerd is. De visie moet bruikbaar zijn voor de komende 10 jaar en moet worden geconcretiseerd in de uitvoering per jaar. Dat wil niet zeggen dat de visie nu voor 10 jaar in steen wordt gebeiteld: de visie zelf bevat als één van de eerste instrumenten een continu gesprek tussen gemeente en ondernemers. Doel van de visie is immers de wederzijdse aanspreekbaarheid, wat ook waarborgt dat de visie de komende jaren continu vertaald zal worden naar de actualiteit en dan aansluiting op de bredere gemeentelijke "Koers 2030".

2. Deze Economische Visie is een verdere uitwerking en omkadering van de ambities in de "Koers 2030: Groei en ontwikkeling"

In 2020 heeft de raad met de Kadernota 2021 de "Koers 2030: Groei en ontwikkeling" vastgesteld. Vooruitblikkend op deze nieuwe Economische Visie bevatte die Kadernota, onder de kernopgave "Werken aan een ondernemend en betrokken Sliedrecht", reeds enkele speerpunten voor het economisch beleid. In de Begroting 2021, programma 2 onderdeel economie, werd dit vervolgens nog uitgewerkt naar acties in 2021. Specifiek werden in beide documenten vitale bedrijven(terreinen) en een levendig centrum benoemd, met als speerpunten het inzetten op samenwerking en specifieke thema's, werken aan uitstraling en ruimtelijke structuur en het stimuleren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Elk van deze speerpunten wordt met deze Economische Visie ingebed in het brede economische beleid en de uitwerking daarvan voor prioritaire thema's en -sectoren.

3. De nieuwe Economische Visie helpt om als ondernemers en gemeente (verder) aan de slag te gaan met een structurele versterking van de Sliedrechtse bedrijvigheid.

Werken aan Sliedrechtse economie doen gemeente en ondernemers samen, in elk een eigen rol en verantwoordelijkheid. De visie beschrijft dit uitvoerig, zowel in algemene zin als per voorgesteld instrument. Doel van de visie is een versterking van de economische structuur van Sliedrecht. Ad hoc korte termijn maatregelen kunnen soms nodig zijn, maar het werken met deze visie moet juist waarborgen dat het gros van de tijd, energie en middelen van gemeente en ondernemers gaat naar zaken die hun waarde hebben voor de toekomst. Dat wil niet zeggen dat de resultaten ook pas op langere termijn zichtbaar worden. De visie bouwt voort op een aantal sporen die nu reeds zijn ingezet, zoals de versterking van de winkelgebieden en de revitalisering van bedrijventerreinen. Vergeet ook niet het alom gewaardeerde loket voor ondernemers via de bedrijvenaccountmanager/bedrijvencontactfunctionaris. Deze en andere instrumenten zijn goed voor de structuurversterking op de langere termijn én voor de voortgang van de bedrijvigheid op de korte termijn. Sommige gemeenten denken momenteel na over een herstelplan voor na de coronacrisis,

maar een vergelijkend warenonderzoek leert dat de beste onderdelen van die plannen al zijn opgenomen in deze Economische Visie.

4. De Economische Visie maakt duidelijk welke prioriteiten worden gekozen bij de benutting van schaarse ruimte en middelen.

De uitdaging van het schrijven van een Economische Visie is vooral gelegen in het maken van keuzes. Ruimte, financiële middelen, tijd en capaciteit zijn immers beperkt. Daarnaast vertrekt de visie ook uit een feitelijke context. Evenwel is open aan alle ondernemers gevraagd aan te geven welke thema's en sectoren wat hen betreft extra aandacht zouden moeten krijgen in de economische samenwerking tussen gemeente en ondernemers. De visie bevat beargumenteerd de keuzes voor een viertal thema's en een viertal sectoren, naast het algemene vestigingsklimaat. Voorop staat dat het algemene vestigingsklimaat en de vier thema's daaronder relevant zijn voor alle Sliedrechtse ondernemers.

5. De Economische Visie geeft inbreng voor de ruimtelijke afweging die moet worden gemaakt in de Omgevingsvisie.

In de Economische Visie wordt nadrukkelijk aangegeven wat de relatie is tot de Omgevingsvisie: in de Omgevingsvisie wordt de ruimtelijke afweging gemaakt tussen alle domeinen die ruimte vragen, terwijl de Economische Visie veel breder is dan alleen het ruimtelijke aspect van de Sliedrechtse bedrijvigheid. Vanwege die samenhang bevat de Economische Visie wel algemene prioriteiten/aandachtspunten voor de ruimtelijke afweging, maar geen expliciete nieuwe keuzes voor ruimtegebruik; die moeten immers in de Omgevingsvisie worden gemaakt. Concreet geeft de Economische Visie aan dat zowel de gemeente als de Sliedrechtse bedrijven niet tevreden zijn met de status quo, maar ambities hebben voor groei en ontwikkeling. Dit geeft een opgave voor bestaande werklocaties (herstructurering, betere benutting oeverlocaties), maar ook een ambitie voor de ontwikkeling van nieuwe ruimte voor bedrijvigheid (bijv. Stationspark III).

Ondernemers zijn ook bij de Omgevingsvisie betrokken en door nu de Economische Visie vast te stellen heeft het economisch domein het huiswerk voor de Omgevingsvisie tijdig gedaan. Overigens heeft de participatie voor beide visies voor ondernemers in het najaar van 2020 ook integraal gecombineerd plaatsgevonden.

6. Deze Economische Visie helpt bij een verdere benutting van de regionale economische instrumenten.

Sliedrecht is geen eiland en de Sliedrechtse economie evenmin. Veel economische sectoren en ook de arbeidsmarkt zijn vooreerst pas regionaal af te bakenen en kunnen dus slechts zeer beperkt lokaal worden bijgestuurd met economisch beleid. Juist om die reden maakt Sliedrecht ook onderdeel uit van de meervoudig lokale samenwerking in de Drechtsteden in het ruimtelijk-economisch domein. De regio kent reeds een aantal initiatieven en instrumenten die niet alleen zeer relevant zijn voor Sliedrecht, maar ook elementair onderdeel zijn van de uitvoering van deze lokale Economische Visie. Juist met een duidelijke lokale visie kan Sliedrecht de komende jaren veel gerichter en effectiever deze initiatieven en instrumenten (verder) gaan benutten. Zo wordt in de visie nadrukkelijk de rol benoemd van de regionale Groeiagenda, de RegioDeal, de regionale innovatieagenda, het MKB-katalysatorfonds, DEAL Drecht Cities, de EDB, ROM-D, enz.). Waar mogelijk zal bij de uitvoering van de Economische Visie gebruik gemaakt worden van deze instrumenten en initiatieven, en andersom

zal deze Economische Visie worden ingezet bij het beleidsmatig verder vormgeven van deze regionale instrumenten en initiatieven. In beide gevallen volledig in het belang van Sliedrecht.

Kanttekeningen / Risico's

1. Ondernemers zijn eerst zelf verantwoordelijk voor hun bedrijf en de gemeente is voor de realisatie van de visie dus afhankelijk van ondernemers.

Werken aan Sliedrechtse economie doen gemeente en ondernemers samen, in elk een eigen rol en verantwoordelijkheid. De visie beschrijft dit uitvoerig, zowel in algemene zin als per voorgesteld instrument. Het moge duidelijk zijn dat de gemeente niet zelf gaat ondernemen en inderdaad: het welslagen van de gestelde doelen kan de gemeente onmogelijk zelfstandig bereiken. Het college en de ondernemers zien dit echter juist als een kans: door in deze gemeentelijke visie - die door de ondernemers wordt onderschreven - zo nadrukkelijk de samenwerking als noodzakelijke voorwaarde te stellen, dwingen beide partijen zichzelf tot een uitvoering in nauwe samenwerking en wordt voorkomen dat gemeente en ondernemers langs elkaar heen werken.

2. Bij de keuze voor prioritaire thema's en sectoren krijgen andere thema's of sectoren naar verhouding minder aandacht.

Keuzes maken betekent onvermijdelijk ook het afvallen van sommige opties. De visie bevat daarom niet alleen eerst een hoofdstuk over de feitelijke context, maar relateert alle keuzes ook aan de feiten en inhoudelijke overwegingen. De keuzes voor extra aandacht voor de vier opgenomen thema's en vier prioritaire sectoren is open neergelegd bij de ondernemers en met hen besproken. Voor specifiek de zorgsector is bovendien in de visie nog expliciet uitgelegd waarom dit wel een aandachtspunt is bij het algemeen vestigingsklimaat en innovatie, maar niet ook nog als prioritaire sector. Ten slotte zij nogmaals benadrukt dat de visie begint bij het algemeen vestigingsklimaat en dat de vier prioritaire thema's daaronder zijn opgehangen: dit is van toepassing op alle ondernemers in Sliedrecht.

3. De uitwerking van de prioritaire thema's in de visie is beperkt.

Het benoemen van vier prioritaire thema's in de Economische Visie heeft als doel om duidelijk te maken waarom deze thema's vanuit economisch perspectief belangrijk zijn. Deze thema's hebben prioriteit voor ondernemers en ook voor de gemeentelijke inzet vanuit het economisch domein. Tegelijkertijd is de precieze concrete invulling en uitwerking per thema bewust algemeen geformuleerd en deels open gelaten. Immers: de Economische Visie geeft het economisch perspectief, maar heeft bijvoorbeeld op het thema "duurzaamheid" niet dezelfde expertise en status als de Duurzaamheidsagenda. Idem dito voor het thema "innovatie" in relatie tot de recent uitgewerkte regionale innovatieagenda. Doel is om, in de uitwerking en uitvoering van de Economische Visie, de prioritaire thema's concreet invulling te geven mede vanuit en in verbinding met het reeds bestaande beleid op die thema's.

4. De visie is opgesteld in nauwe samenwerking met een vertegenwoordiging vanuit de VSO, maar het bedrijfsleven in Sliedrecht is breder.

Sliedrecht kent met de VSO een algemene ondernemersvereniging, daarnaast nog drie winkeliersverenigingen en ook nog een aantal ongebonden ondernemers. Alle Sliedrechtse ondernemers hebben een persoonlijke uitnodiging gehad en zijn in algemene oproepen gevraagd betrokken te zijn bij het opstellen van de visie. Tegelijkertijd is de gemeente transparant geweest over

de samenwerking met de VSO als primaire vertegenwoordiger namens alle ondernemingen en dus primaire gesprekspartner voor de visie, alleen al om praktische redenen. Het moge echter duidelijk zijn dat het voor elke ondernemer in Sliedrecht mogelijk was, is en blijft om rechtstreeks betrokken te zijn bij de Economische Visie en het economisch beleid van de gemeente via de diverse ondernemersbijeenkomsten en nog op te zetten (werkgroep)vormen voor de uitvoering.

5. Voor zover de economische ambities ruimte vragen, is de realisatie afhankelijk van de nog te maken keuzes in de Omgevingsvisie.

Zoals in argument 5 uiteengezet is de Omgevingsvisie het document waarin de ruimtelijke keuzes voor Sliedrecht integraal worden afgewogen en vastgelegd. Het is dus denkbaar dat - vanuit de afweging van de Omgevingsvisie - de ruimte voor de economie uiteindelijk anders zal blijken te zijn dan vanuit de Economische Visie idealiter wenselijk zou zijn. Evenwel is er enerzijds vanuit de Economische Visie duidelijk vooraf rekening gehouden met het feit dat die afweging in de Omgevingsvisie nog zal moeten plaatsvinden en anderzijds zijn de "werkgeneratoren" een expliciet speerpunt in de Omgevingsvisie (zie de Nota van Uitgangspunten). Het thema economie en ook de ondernemers zelf zijn dus nadrukkelijk betrokken bij die afweging in het kader van de Omgevingsvisie.

Kaderstellende en controlerende aspecten t.b.v. de gemeenteraad, uitgesplitst in:

- **Financiële kaders**

Deze visie bevat geen financiële aspecten of consequenties. Voor veel onderdelen van de visie kan worden gebruik gemaakt van reeds bestaande lokale en regionale middelen voor economie. Uiteraard kan bij de uitvoering blijken dat voor bepaalde onderdelen aanvullende middelen nodig zijn; hiervoor zal dan een nieuw voorstel worden gedaan. Overigens is bij vaststelling van de Begroting 2021 incidenteel € 25.000 beschikbaar gesteld voor de actualisering van de economische visie, welke middelen dus dit jaar beschikbaar zijn om deze visie naar uitvoering te brengen.

- **Wettelijke en Beleidskaders, eventueel inhoudelijke/ruimtelijke kaders**

- **Duurzaamheid**

Duurzaamheid is een expliciet onderdeel van deze Economische Visie, als prioritair thema waar gemeente en ondernemers samen (verder) mee aan de slag willen. Naast het algemene maatschappelijke belang van verdere verduurzaming van ondernemingen en werklocaties geldt voor bedrijvigheid de verduurzamingsopgave ook als een kans. Circulaire economie vereist weliswaar aanpassing van bestaande processen, maar biedt ook nieuwe verdienmodellen. De Economische Visie heeft de precieze invulling van de samenwerking op duurzaamheid nadrukkelijk open gelaten, omdat dat vorm moet krijgen in de uitvoering en in de wisselwerking met de Duurzaamheidsagenda, waarin circulaire economie ook als ambitie staat benoemd.

- **Inclusiviteit**

De Economische Visie bevat inzet gericht op alle ondernemers in de gemeente Sliedrecht. Ook benadrukt de visie het belang van de rol van bedrijven bij het bieden van (leer)werkplek aan inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.

- **Tijdspad, monitoring en evaluatie m.b.t. voorgesteld raadsbesluit**

Direct bij het onderdeel "algemeen vestigingsklimaat" bevat de visie als instrument een structureel overleg tussen de gemeente en de ondernemersvereniging, aan de hand van en voortbouwend op deze visie. Op deze manier houden gemeente en ondernemers elkaar scherp bij de uitvoering en toepassing van de Economische Visie 2021-2030.

Communicatie / Participatie
Ten behoeve van de participatie van ondernemers bij het opstellen van de visie is veelvuldig op allerlei wijzen (op papier en digitaal) gecommuniceerd met ondernemers en andere belangstellenden. Na vaststelling volgt de uitvoering, waarbij ondernemers opnieuw intensief zullen worden betrokken en waarvoor de genoemde communicatie zal worden gecontinueerd.

Vervolg
Na vaststelling van deze visie door de raad vervolgen het college en de ondernemers de samenwerking. Aan de hand van deze visie zal het gesprek worden gevoerd over planning en prioritering, om zo te komen tot een uitvoeringsprogramma. In het voortraject is aan alle ondernemers reeds gevraagd of men interesse heeft om hierbij betrokken te zijn en eventueel deel te nemen aan verdiepende sessies/trajecten over een van de prioritaire thema's of sectoren. Komende maanden zal hiervoor zowel de wijze als inhoud verder worden uitgewerkt.

Eerdere besluitvorming c.q. bronvermelding
n.v.t.

Bijlagen
1. 20210316 Economische Visie Sliedrecht 2021-2030 - opgemaakte versie college